

Datum van inontvangstneming : 11/11/2022

Zaak C-608/22

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

22 september 2022

Verwijzende rechter:

Verwaltungsgerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

14 september 2022

Verzoekster tot *Revision*:

AH

Verwerende instantie:

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl

Voorwerp van het hoofdgeding

Erkenning als vluchteling overeenkomstig het Bundesgesetz über die Gewährung von Asyl (Oostenrijkse federale wet inzake de verlening van asiel)

Voorwerp en rechtsgrondslag van de verwijzing

Uitlegging van artikel 9, lid 1, onder a) en b), van richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming; artikel 267 VWEU

Prejudiciële vragen

1) Is het samenstel van maatregelen die in een staat door een actor die feitelijk de regeringsmacht heeft, worden genomen, bevorderd of gedoogd en met name daarin bestaan dat vrouwen

- de participatie in politieke ambten en politieke besluitvormingsprocessen wordt geweigerd,
- geen juridische middelen ter beschikking worden gesteld om bescherming te kunnen krijgen tegen genderspecifiek en huiselijk geweld,
- in het algemeen zijn blootgesteld aan het risico op een gedwongen huwelijk, hoewel deze zijn verboden door de actor die feitelijk de regeringsmacht heeft, maar aan de vrouwen daartegen geen effectieve bescherming wordt geboden en dergelijke huwelijkssluitingen soms ook plaatsvinden met deelneming van personen die feitelijk openbaar gezag uitoefenen, die weten dat het een gedwongen huwelijk betreft,
- geen of slechts in beperkte mate voornamelijk van huis uit een beroepsactiviteit mogen uitoefenen,
- de toegang tot gezondheidsdiensten wordt bemoeilijkt,
- de toegang tot onderwijs – geheel of in hoge mate (bijvoorbeeld door aan meisjes uitsluitend basisonderwijs toe te staan) – wordt geweigerd,
- niet in het openbaar mogen verschijnen of zich mogen voortbewegen zonder begeleiding van een man (met wie zij een bepaalde naaste familieband hebben), in ieder geval indien een bepaalde afstand tot de woonplaats wordt overschreden,
- hun lichaam in het openbaar volledig moeten bedekken en hun gezicht moeten verhullen,
- geen sport mogen beoefenen,

in de zin van artikel 9, lid 1, onder b), van richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking), voldoende ernstig om een vrouw op een soortgelijke wijze te treffen als omschreven in artikel 9, lid 1, onder a), van deze richtlijn?

2) Is het voor de verlening van de status van asielgerechtigde voldoende dat een vrouw louter op grond van haar geslacht door deze maatregelen in het land van herkomst wordt getroffen of moet voor de beoordeling of een vrouw door deze – als samenstel te beschouwen – maatregelen wordt getroffen in de zin van artikel 9, lid 1, onder b), van richtlijn 2011/95/EU, haar individuele situatie worden onderzocht?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (hierna: „richtlijn 2011/95”), met name de artikelen 4, 5, 6, 9, 10 en 13

Aangevoerde nationale bepalingen

Bundesgesetz über die Gewährung von Asyl (federale wet inzake de verlening van asiel; hierna: „AsylG 2005”), met name §§ 2 en 3

Korte uiteenzetting van de feiten en van de procedure

- 1 Verzoekster is geboren in 1995 en Afghaans staatsburger. Na haar binnenkomst in Oostenrijk heeft zij op 31 augustus 2015 een verzoek om internationale bescherming ingediend overeenkomstig AsylG 2005.
- 2 In het eerste verhoor gaf zij aan dat zij is gevlucht omdat haar vader verslaafd is aan drugs. Hij wilde haar verkopen om zijn verslaving te financieren. Hij was een gokker en agressief. Op een dag kwam „de Moellah” die aankondigde dat hij met haar zou trouwen. Aangezien haar moeder dat niet wilde, zijn verzoekster en haar moeder naar Iran gevlucht. Zij heeft het verzoek om internationale bescherming in Oostenrijk ingediend, omdat haar echtgenoot hier al woont.
- 3 Het Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (federale vreemdelingen- en asiëldienst, Oostenrijk; hierna: „Bundesamt”) heeft haar verzoek bij besluit van 26 maart 2018 afgewezen voor zover zij om verlening van de status van asielgerechtigde had verzocht. Het Bundesamt heeft haar echter de status toegekend van persoon die subsidiaire bescherming geniet en haar bijgevolg een machtiging tot beperkt verblijf verleend.
- 4 Het Bundesamt ging ervan uit dat verzoekster op een leeftijd van ongeveer 13 à 14 jaar Afghanistan heeft verlaten en vervolgens met haar moeder en haar twee zussen tot 2015 in Iran heeft gewoond. Tijdens een verblijf in Griekenland is zij op traditionele wijze met een man getrouwd (die eveneens Afghaans staatsburger is en in Oostenrijk de status heeft van een persoon die subsidiaire bescherming geniet). De door verzoekster aangevoerde gronden voor haar vlucht achtte het Bundesamt op basis van een nadere motivering ongeloofwaardig. Verzoekster heeft ook niet op andere wijze aannemelijk kunnen maken dat zij in het land van herkomst dreigt te worden blootgesteld aan de voor asielverlening relevante vervolging. De status van een persoon die subsidiaire bescherming geniet kan echter wel aan haar worden verleend, omdat zij in Afghanistan geen familiebanden heeft en minderjarig is. Aangenomen moet worden dat zij geen

mogelijkheid zal hebben om in haar elementaire behoeften te voorzien en geen bestaansbasis kan opbouwen. Afgezien van haar vader leeft haar hele familie in Oostenrijk. Om die reden is noch de gedwongen terugkeer naar de regio van herkomst, noch naar andere delen van Afghanistan mogelijk.

- 5 Verzoekster is bij het Bundesverwaltungsgericht (federale bestuursrechter in eerste aanleg, Oostenrijk) opgekomen tegen dit besluit voor zover haar daarbij de status van asielgerechtigde was geweigerd. Naast het verweer tegen de overwegingen van het Bundesamt waarin dit ingaat op de bewijzen voor de door haar aangevoerde reden voor de vlucht, voert zij ook aan dat het Bundesamt geen rekening heeft gehouden met „haar westerse gezindheid of haar van de grondrechten doordrongen innerlijke houding”.
- 6 Bij brief van 30 augustus 2021 heeft verzoekster tevens betoogd dat de informatie over de situatie in Afghanistan die tot dan toe beschikbaar was, thans „door de recente machtsovername door de Taliban in Afghanistan grotendeels als achterhaald [moest] worden beschouwd”. Na de machtsovername door de Taliban is het risico op de voor asielverlening relevante vervolging van personen die beantwoorden aan de bekende risicoprofielen, enorm gestegen. Ook het risico op vervolging van groepen, zoals van vrouwen of leden van de etnische groep Hazara, is zeer sterk toegenomen. Op grond van de ervaringen in het verleden valt te verwachten dat de Taliban hun schrikbewind met de bekende mensenrechtenschendingen, met name tegenover vrouwen en de Hazara, weer zullen opnemen en verder zullen uitbreiden.
- 7 Alleen al de omstandigheid dat verzoekster een Afghaanse vrouw is, zou dus moeten leiden tot de verlening van asiel.
- 8 Het Bundesverwaltungsgericht heeft het door verzoekster ingestelde beroep bij beslissing van 5 oktober 2021 overeenkomstig § 3, lid 1, AsylG 2005 ongegrond verklaard en geoordeeld dat een beroep in *Revision* als bedoeld in artikel 133, lid 4, van het Bundesverfassungsgesetz (B-VG) (federale grondwet, Oostenrijk) niet is toegestaan.
- 9 Het Bundesverwaltungsgericht heeft – net als het Bundesamt – de informatie van verzoekster over het dreigende, door haar vader geregelde gedwongen huwelijk ongeloofwaardig geacht. Voorts ging het op grond van de in zijn beslissing uiteengezette levensomstandigheden van verzoekster en haar traditionele leefwijze in Oostenrijk ervan uit dat verzoekster geen „westerse levensstijl” heeft aangenomen die een zo wezenlijk deel van haar identiteit is geworden dat niet van haar kan worden verwacht dat zij in het land van herkomst van dit gedrag afziet om een dreigende vervolging wegens het niet-naleven van de heersende politieke en religieuze normen te ontlopen. Voorts heeft het Bundesverwaltungsgericht onderzocht of verzoekster louter op grond dat zij behoort tot de etnische groep Hazara dreigt te worden blootgesteld aan vervolging in het land van herkomst, en heeft het vastgesteld dat dit niet het geval was. Het heeft zich echter niet gebogen over het hierboven weergegeven betoog dat de algemene situatie voor vrouwen

sinds de (recente) machtsovername door de Taliban in Afghanistan zodanig gewijzigd is dat verzoekster, enkel omdat zij een vrouw is, de status van asielgerechtigde zou moeten worden verleend.

- 10 Tegen deze beslissing is door verzoekster het thans aan de orde zijnde beroep tot *Revision* ingesteld.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 11 Verzoekster herhaalt in het door haar ingestelde beroep tot *Revision* het – hierboven weergegeven – betoog in de voorafgegane procedure dat alleen al op grond van de thans na de machtsovername door de Taliban in Afghanistan heersende algemene situatie met betrekking tot de positie van vrouwen, haar als vrouw de status van asielgerechtigde had moeten worden verleend. Zij dreigt „louter op grond van het feit dat zij tot een bepaalde sociale groep, namelijk de vrouwen, behoort, te worden blootgesteld aan de voor asielverlening relevante vervolging”. Zij stelt dus dat het voor de verlening van de status van asielgerechtigde niet van belang is hoe zij haar actuele leven vormgeeft. Het is derhalve niet beslissend dat het Bundesverwaltungsgericht van oordeel is dat zij geen „westers georiënteerd” leven leidt.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 12 Hiermee beroept verzoekster zich – op een volgens § 3, lid 2, AsylG 2005 en artikel 5, lid 1, van richtlijn 2011/95 toelaatbare wijze – op een vervolging die is gegrond op gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden nadat zij haar land van herkomst had verlaten (objectieve bescherming ter plaatse).
- 13 Verzoekster verwijst naar de rechtspraak van het Verwaltungsgerichtshof (hoogste bestuursrechter, Oostenrijk; hierna: „verwijzende rechter”) over de situatie van vrouwen in Afghanistan onder de eerdere heerschappij van de Taliban, voordat de in casu relevante bepalingen betreffende de regeling van asielrechtelijke belangen in het gemeenschapsrecht en (latere) Unierecht zijn uitgevaardigd. Voorts is verzoekster van mening dat, ook volgens de thans geldende Unierechtelijke voorschriften, met name op grond van artikel 9, lid 1, onder b), van richtlijn 2011/95, een dergelijke opvatting, zoals deze in de eerdere rechtspraak van de verwijzende rechter tot uitdrukking is gebracht, noodzakelijk is wegens het grote aantal ernstige schendingen van (tevens) aan vrouwen toekomende grondrechten van de mens. Gelet op de talrijke landenrapporten over de huidige leefsituatie van Afgaanse vrouwen staat buiten kijf dat de daarin beschreven structurele handelwijze van de Taliban tegen deze groep personen – gaande van veelvuldige discriminatie, drastische beperkingen van de bewegingsvrijheid en feitelijk de uitsluiting van het openbare leven die, in het geval van overtredingen, gepaard gaan met draconische en willekeurige straffen, tot seksueel geweld in de vorm van gedwongen huwelijken en doden – een niveau bereikt dat overeenkomt met de handelwijze tijdens het Talibanregime in de jaren negentig. Het samenstel van

deze vele soorten maatregelen tegen vrouwen in Afghanistan, waarbij grondrechten van de mens worden geschonden, maakt het voor vrouwen in het algemeen onmogelijk om een menswaardig leven te leiden. Gelet op de landenrapporten moet er dus van uit worden gegaan dat vrouwen in Afghanistan louter op grond van hun geslacht als groep worden vervolgd.

- 14 In de eerdere rechtspraak van de verwijzende rechter – met betrekking tot de situatie in Afghanistan onder de vroegere heerschappij van de Taliban – volstond voor de verlening van asiel dat de betrokken persoon louter op grond van haar hoedanigheid van vrouw werd getroffen door de maatregelen in kwestie. Wanneer de discriminerende regels in het land van herkomst zelf de in het asielrecht vereiste intensiteit van vervolging bereikten, waren de supplementaire onevenredige gevolgen in het geval van overtredingen en ook de vraag, of ervan kon worden uitgegaan dat de concrete asielzoekster een overtreding zou begaan, niet relevant.
- 15 Deze rechtspraak werd de laatste tijd, in eerste linie met het oog op de gewijzigde omstandigheden in Afghanistan na de val van de Taliban (aan het eind van 2001), door de verwijzende rechter niet meer gevolgd.
- 16 Hij heeft echter in zijn (recentere) rechtspraak geoordeeld dat vrouwen die wegens hun „westers georiënteerde levensstijl” bij terugkeer in hun land van herkomst vervolgd zou worden, in aanmerking komen voor asiel. Hiermee is een door hen aangenomen leefwijze bedoeld waarin de erkenning, het inroepen of de uitoefening van hun grondrechten tot uitdrukking komt. Voorwaarde is dat deze leefwijze een zo wezenlijk bestanddeel van de identiteit van de vrouwen is geworden dat van hen niet mag worden verwacht dat zij afzien van dit gedrag in het land van herkomst om een dreigende vervolging wegens niet-naleving van de heersende politieke en religieuze normen te ontlopen. Hierbij is niet van belang dat de vervolging uitgaat van het land van herkomst. Ook een privévervolging kan in dit verband doorslaggevend zijn, wanneer het land van herkomst geen bescherming kan of wil bieden tegen een dergelijke vervolging.
- 17 Niet elke verandering in de leefwijze van een asielzoekster tijdens haar verblijf in Oostenrijk, die in het geval van terugkeer naar het land van herkomst niet meer in stand kan worden gehouden, heeft echter als gevolg dat aan de asielzoekster uit dien hoofde internationale bescherming moet worden verleend. Beslissend is veeleer een fundamentele en een navenant duurzame verandering van de levensstijl van de asielzoekster, waarin de erkenning, het inroepen of de uitoefening van haar grondrechten tot uitdrukking komt, die tot een wezenlijk bestanddeel van haar identiteit is geworden, en bij terugkeer naar het land van herkomst niet zou kunnen worden gehandhaafd.
- 18 In een dergelijke geval is een onderzoek nodig van de omstandigheden van het individuele geval op basis van concrete vaststellingen over de actuele leefwijze van de asielzoekster en – rekening houdend met recente landenrapporten – de verwachte reacties in het land van herkomst op de door haar verder nagestreefde

leefwijze, teneinde te kunnen beoordelen of er sprake is van een grond [als bedoeld in het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 28 juli 1951 (hierna: „Vluchtelingenverdrag”)].

- 19 Volgens § 3, lid 1, AsylG 2005 geldt als voorwaarde voor de verlening van de status van asielgerechtigde dat aannemelijk is dat de buitenlandse onderdaan in het land van herkomst blootgesteld wordt aan vervolging in de zin van artikel 1, onder A, punt 2, van het Vluchtelingenverdrag.
- 20 Overeenkomstig § 2, lid 1, punt 11, AsylG 2005, geldt als vervolging iedere daad van vervolging in de zin van artikel 9 van richtlijn 2011/95.
- 21 In artikel 4, lid 3, van richtlijn 2011/95 is bepaald dat de beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele basis.
- 22 Volgens de vaste rechtspraak van de verwijzende rechter is een centraal aspect van de in artikel 1, onder A, punt 2, van het Vluchtelingenverdrag gedefinieerde vervolging in het land van herkomst, de gegronde vrees daarvoor. Vrees kan uitsluitend gegronnd zijn wanneer hij in het licht van de bijzondere situatie van de asielzoeker, rekening houdend met de omstandigheden in het land van de vervolger, objectief aannemelijk is. Het is niet van belang of een bepaalde persoon in een concrete situatie daadwerkelijk angst heeft, maar of een redelijk denkende persoon in deze situatie om redenen als bedoeld in het Vluchtelingenverdrag angst zou hebben. Vervolging moet worden opgevat als een onrechtmatige inbreuk van aanzienlijke intensiteit op de te beschermen persoonlijke sfeer van het individu. Van aanzienlijke intensiteit is sprake wanneer uit de inbreuk blijkt dat het inroepen van de bescherming van het land van herkomst onredelijk is. Het risico op vervolging houdt nauw verband met de gegronde vrees en vormt het referentiepunt van die vrees. Een risico op vervolging moet worden aangenomen, wanneer de kans op vervolging zeer groot is. De vage mogelijkheid van vervolging volstaat niet.
- 23 In het onderhavige verband moet voorts worden opgemerkt dat volgens de rechtspraak van de verwijzende rechter het risico op vervolging in de zin van § 3, lid 1, AsylG 2005, gelezen in samenhang met artikel 1, onder A, punt 2, van het Vluchtelingenverdrag, niet uitsluitend kan worden afgeleid uit een afzonderlijke daad van vervolging jegens het individu. Het kan ook voortvloeien uit het feit dat regelmatig maatregelen doelgericht worden genomen jegens derden, wegens een eigenschap die de betrokkene met deze personen deelt, zodat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat (ook) bedoeld individu onafhankelijk van individuele factoren aan dergelijke maatregelen kan worden blootgesteld. Dreigt voor de leden van een bepaalde groepen personen een vervolging die boven de algemene gevaren van een burgeroorlog uitgaat, heeft bij een dergelijke tegen een gehele groep van personen gerichte vervolging, elk afzonderlijk lid, louter omdat het tot deze groep behoort, reden om te vrezen voor ook individueel tegen zijn persoon gerichte vervolging. In dit geval volstaat voor de vereiste individualisering van het

risico op vervolging dat aannemelijk wordt gemaakt dat het individu tot deze groep behoort.

- 24 De verwijzende rechter acht de hier aan de orde zijnde Unierechtelijke eisen niet zo duidelijk dat zonder meer kan worden geoordeeld dat de door verzoekster gestelde en in de eerste prejudiciële vraag beschreven situatie ertoe leidt dat ervan kan worden uitgegaan dat aan de voorwaarden van artikel 9, lid 1, onder b), van richtlijn 2011/95 is voldaan. Deze situatie kan op grond van de relevante rapporten bovendien niet als louter theoretisch denkbaar worden beschouwd (zie voor de beschrijving van de heersende omstandigheden sinds de machtsovername door de Taliban in Afghanistan met betrekking tot de situatie van vrouwen bijvoorbeeld *Länderinformation der Staatendokumentation – Afghanistan [Version 8]* van het Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl, Staatendokumentation; de door het Duitse Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (federale dienst voor migratie en vluchtelingen, Duitsland), Referat für Länderanalysen, gepubliceerde *Länderreport 48 Afghanistan, Die Situation von Frauen, 1996 – 2022*; voorts Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA), *Country Guidance: Afghanistan; EUAA, Afghanistan – Targeting of Individuals, Country of Origin Information Report, August 2022*; UNAMA HRS [United Nations Assistance Mission in Afghanistan’s Human Rights Service], *Human Rights in Afghanistan 15 August 2021-15 June 2022*; SIGAR [Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction], *Quarterly Report to the United States Congress – Jul 2022*; Amnesty International, *Death in Slow Motion – Women and Girls under Taliban Rule*).
- 25 Artikel 9, lid 1, onder b), van richtlijn 2011/95 bepaalt dat een samenstel van verschillende maatregelen, waaronder mensenrechtenschendingen, voldoende ernstig moet zijn om iemand op een soortgelijke wijze te treffen als omschreven in artikel 9, lid 1, onder a), van deze richtlijn.
- 26 Volgens artikel 9, lid 1, onder a), van richtlijn 2011/95 moet een daad zo ernstig van aard zijn of zo vaak voorkomen dat zij een ernstige schending vormt van de grondrechten van de mens, met name de rechten ten aanzien waarvan geen afwijking mogelijk is uit hoofde van artikel 15, lid 2, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM).
- 27 De in artikel 15, lid 2, EVRM genoemde rechten betreffen het in artikel 2 EVRM bedoelde recht op leven (volgens artikel 15, lid 2, EVRM: behalve ingeval van dood als gevolg van rechtmatige oorlogshandelingen), het verbod van foltering in artikel 3 EVRM, het verbod van slavernij en dwangarbeid in artikel 4, lid 1, EVRM en het beginsel geen straf zonder wet in artikel 7 EVRM.
- 28 De in de eerste vraag genoemde maatregelen lijken niet zonder meer, in ieder geval niet volledig, onder deze bepalingen te vallen. Enerzijds zou kunnen worden aangevoerd dat dergelijke maatregelen weliswaar leiden tot een verwerpelijke situatie van vrouwen in de landen waarin zij aan dergelijke beperkingen zijn

onderworpen, maar dat de maatregelen – ook in hun geheel – toch niet als zo ernstig kunnen worden beschouwd dat zij op één lijn kunnen worden gesteld met de schending van met name de in artikel 15, lid 2, EVRM genoemde grondrechten. Om misverstanden te voorkomen moet er hier op worden gewezen – net als verzoekster nadrukkelijk stelt en in de hierboven bedoelde rechtspraak van de verwijzende rechter over de vroegere heerschappij van de Taliban is geoordeeld – dat deze beschouwing de maatregelen en de door het gelasten of gedogen daarvan ontstane situatie in een land van herkomst op zich betreft, zonder dat van de asielzoekster in kwestie een overtreding van die maatregelen zou moeten worden verwacht en zij zich zou moeten verwachten aan andere onevenredige gevolgen in het geval van overtreding.

- 29 Waarschijnlijk is het op grond van artikel 9, lid 1, onder a), van richtlijn 2011/95 evenwel niet dwingend noodzakelijk, de maatregelen op één lijn te stellen met de schending van de in artikel 15, lid 2, EVRM genoemde rechten, omdat de in dit artikel vermelde rechten in artikel 9, lid 1, onder a), van richtlijn 2011/95 slechts als voorbeeld zijn bedoeld (zie immers het gebruik van „met name”).
- 30 Anderzijds kan derhalve ook worden gesteld dat de situatie die ontstaat door het samenstel van de in de eerste vraag genoemde maatregelen die met name leiden tot grote beperkingen van andere dan in artikel 15, lid 2, EVRM genoemde grondrechten, wel degelijk zo essentiële gevolgen heeft voor het leven van de getroffen vrouwen dat zij in hun geheel in de zin van artikel 9, lid 1, onder a), van richtlijn 2011/95, waarnaar lid 1, onder b), van dat artikel verwijst, als een zo ernstige aantasting van de leefsituatie van vrouwen moet worden beschouwd dat sprake is van een zwaarwegende schending van de grondrechten van de mens. De door het samenstel van deze maatregelen als geheel veroorzaakte gevolgen voor de daardoor duidelijk beperkte mogelijkheden voor vrouwen om zelf invulling te geven aan hun leven – verzoekster voert in dit verband aan dat vrouwen daardoor feitelijk van de openbaarheid worden uitgesloten – zou bovendien kunnen worden opgevat als een situatie die op één lijn moet worden gesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 EVRM en artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie.
- 31 Aangezien de in de eerste vraag vermelde maatregelen van de Taliban, die feitelijk de regeringsmacht in Afghanistan uitoefenen, juist worden genomen, ondersteund of gedoogd omdat de getroffen personen vrouwen zijn, komt het de verwijzende rechter voor dat niet meer de vraag is, of er sprake is van het volgens artikel 9, lid 3, van richtlijn 2011/95 noodzakelijke verband tussen de in artikel 10 van die richtlijn genoemde redenen en – indien de eerste vraag bevestigend moet worden beantwoord – de in artikel 9, lid 1, als vervolging aangemerkte daden of het ontbreken van bescherming tegen dergelijke daden. Of deze maatregelen – die juist tegen vrouwen zijn gericht wegens hun geslacht – om religieuze, politieke of andere redenen worden genomen, lijkt dan niet meer relevant.
- 32 Indien nu zou moeten worden erkend dat alleen al de in de eerste vraag beschreven situatie in een land leidt tot de conclusie dat sprake zou zijn van

vervolging van vrouwen, zou het – zoals verzoekster stelt – voor de verlening van asiel voldoende zijn dat de betrokken asielzoekster zich aan een dergelijk leven moet aanpassen. Anders dan in het geval waarin aan de hand van de concreet bekende actuele levensomstandigheden wordt onderzocht of in individuele gevallen de feitelijke (in het land van herkomst als „westers” beschouwde) leefwijze die een wezenlijk bestanddeel van de identiteit van de vrouw is geworden, reacties oproept die op grond van hun intensiteit zonder meer als daden van vervolging kunnen worden aangemerkt (bijvoorbeeld gewelddadigheden die tegen haar zijn gericht), zou het – zoals de verwijzende rechter heeft geoordeeld in de context van het vroegere nationale rechtskader, waarin geen rekening moest worden gehouden met Unierechtelijke eisen – wanneer de door een actor met staatsmacht voorgeschreven, ondersteunde of gedoogde maatregelen op zichzelf al als daden van vervolging zouden moeten beschouwd, niet meer van belang zijn of er sprake is van supplementaire onevenredige gevolgen in het geval van overtreding, en of te verwachten was dat de asielzoekster de maatregelen zou overtreden. Evenmin is het dan relevant om na te gaan of de straffen voor de overtreding aan de asielzoekster worden opgelegd, omdat zij een houding vertoont die indruist tegen de in het land van herkomst heersende politiek en/of religieuze orde of haar een dergelijke houding wordt toegeschreven.

- 33 Gelet op de hierboven bedoelde rechtspraak die inhoudt dat (uitsluitend) moet worden aangenomen dat er sprake is van een risico op vervolging wanneer de kans op vervolging zeer groot is en de vage mogelijkheid van vervolging niet volstaat, alsmede in het licht van artikel 4, lid 3, van richtlijn 2011/95, waarin is bepaald dat een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele basis, is het echter de vraag of de verlening van de status van asielgerechtigde aan een asielzoekster zonder dat haar actuele individuele situatie wordt onderzocht, nog voldoende verband houdt met het doel van deze beschermingsstatus, zelfs wanneer het samenstel van de in de eerste vraag genoemde maatregelen in beginsel als vervolging kan worden opgevat.
- 34 Zelfs indien er sprake is van een in beginsel bestaande vervolging op grond van het samenstel van maatregelen – waarop de tweede vraag betrekking heeft – zou namelijk kunnen worden gesteld dat het niet voldoende is dat iedere – in het onderhavige geval Afghaanse – vrouw wegens haar geslacht principieel door de maatregelen wordt getroffen. De vraag rijst namelijk of een vrouw die de maatregelen in kwestie niet afwijst of zelfs een voorstander daarvan is, de bescherming van een ander land nodig heeft. In dit verband zou deze vrouw – in ieder geval vanuit haar optiek en volgens de door haar ervaren gevolgen van de maatregelen – ook geen nadelige gevolgen ondervinden van de aan de orde zijnde maatregelen. Deze vraag rijst echter ook wanneer een vrouw de maatregelen weliswaar afwijst en als nadelig ervaart, maar sommige ervan geen gevolgen hebben voor haar actuele concrete levenssituatie (bijvoorbeeld wanneer het op zich potentieel bestaande risico op een gedwongen huwelijk in het individuele geval niet aan de orde is, omdat de asielzoekster reeds getrouwd is of de betrokken vrouw geen beroepsactiviteit, voortgezet onderwijs of sportbeoefening nastreeft. Dan lijkt het de vraag of het samenstel van deze maatregelen voor haar –

hoewel zij wegens haar geslacht in beginsel daaraan is onderworpen, voldoende ernstig zou zijn om haar op een soortgelijke wijze te kunnen treffen als omschreven in artikel 9, lid 1, onder a), van richtlijn 2011/95.

- 35 Bij een dergelijke opvatting zou het samenstel van maatregelen altijd alleen betrekking hebben op het concrete individuele geval. In dit verband is het – afhankelijk van de concrete omstandigheden – in het specifieke geval mogelijk dat een of meer maatregelen niet of minder ernstig ingrijpen in de leefwijze van de getroffen vrouw, zodat het samenstel van de (overige) maatregelen in het individuele geval niet als vervolging zou kunnen worden beschouwd.
- 36 Een dergelijke zienswijze zou ook steun kunnen vinden in de bewoordingen van artikel 9, lid 1, onder b), van richtlijn 2011/95, omdat daarin wordt bepaald dat er sprake moet zijn van een samenstel van verschillende maatregelen, waaronder mensenrechtenschendingen, die voldoende ernstig zijn „om iemand op een soortgelijke wijze te treffen als [...]”.
- 37 Aangezien in deze bepaling wordt uitgegaan van „iemand”, zou het bijgevolg noodzakelijk kunnen zijn om ook rekening te houden met de concrete omstandigheden van het specifieke geval teneinde te onderzoeken of iemand individueel getroffen wordt. Dit zou als gevolg hebben dat zelfs wanneer de in de eerste vraag genoemde maatregelen als geheel in beginsel als vervolging zouden kunnen worden beschouwd, in het concrete geval het bestaan van een dergelijke vervolging zou kunnen worden ontkend. Het is echter ook mogelijk dat de Uniewetgever met de formulering „iemand” zich niet wilde baseren op de concrete asielzoeker in de procedure, maar op het getroffen worden van „iemand” in de zin van een gemiddeld persoon.